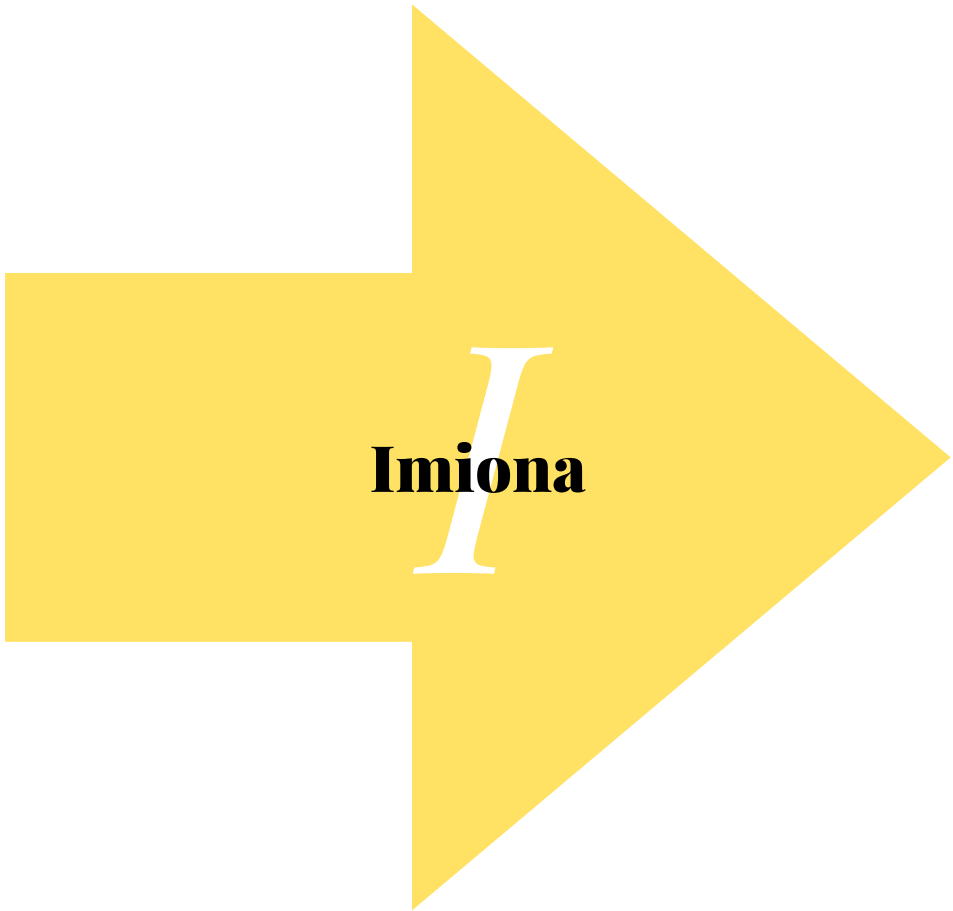
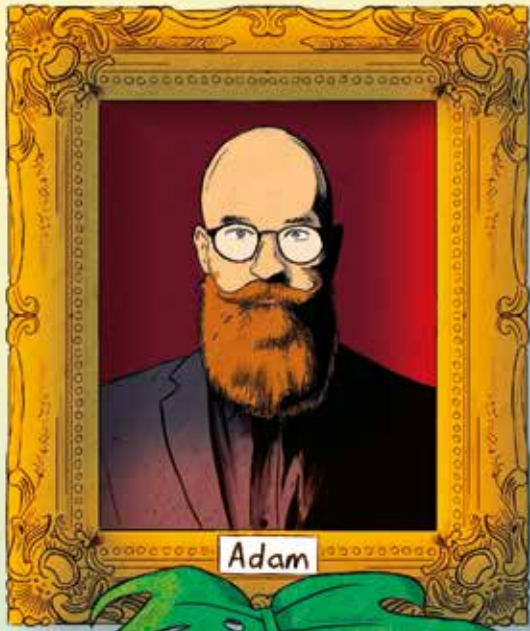

Część praktyczna

1. Proszę przeczytać tekst, a następnie zaznaczyć:
P – gdy zdanie jest prawdziwe,
F – gdy jest fałszywe.

Imiona częste i imiona popularne

Gdy poznaje się kolejnych Polaków, szybko można zauważyć, że ich imiona są zróżnicowane. Z jednej strony wielu Polaków nosi imiona typowe dla całej kultury europejskiej. Chyba każdy zna jakiegoś *Jana*, *Adama*, *Tomasza* czy *Małgorzatę*, *Katarzynę* lub *Annę*. Wciąż częste są jednak imiona słowiańskie, które nie mają swoich odpowiedników europejskich, ale wywodzą się z najodleglejszych początków polskiej kultury. Stąd właśnie takie imiona jak *Bogumiła*, *Wojciech* albo *Jarostaw*, których podobne formy spotkamy tylko w innych językach słowiańskich. Oprócz tego na wybór imienia wpływ ma oczywiście moda. Najmłodszy Polacy otrzymują więc imiona nie tylko po przyjaciółach i krewnych swoich rodziców, ale nawet po bohaterach kinowych hitów. I to właśnie moda – która ma różny zasięg czy czas trwania – sprawiła, że rzadkością nie jest ani *Brajan*, ani *Jessica* (*Dżesika*).

Chociaż lista imion Polaków nie jest krótka, to jednak aż 96% Polek i 97% Polaków nosi imię, które jest jednym ze 100 najczęstszych imion żeńskich lub męskich. Według danych statystycznych (frekwencyjnych) obejmujących XX wiek 15 najczęstszych imion żeńskich to: *Anna*, *Maria*, *Krystyna*, *Małgorzata*, *Katarzyna*, *Zofia*, *Barbara*, *Janina*, *Agnieszka*, *Elżbieta*, *Ewa*, *Teresa*, *Helena*, *Jadwiga* i *Irena*. Z kolei wśród imion męskich – *Jan*, *Stanisław*, *Andrzej*, *Piotr*, *Krzysztof*, *Józef*, *Tomasz*, *Paweł*, *Tadeusz*, *Jerzy*, *Marek*, *Marcin*, *Zbigniew*, *Grzegorz*, *Henryk*.

Nie oznacza to oczywiście, że imiona najczęstsze są jednocześnie imionami równie chętnie nadawanymi dzieciom. Imiona najczęstsze to efekt preferencji rodziców i mody zmieniającej się przez dziesięciolecia. Listy najpopularniejszych imion w danym roku nieco różnią się od siebie, ale od lat polscy rodzice dokonują dość podobnych wyborów. W 2019 aż 8456 dziewczynek otrzymało imię *Zuzanna* (imię to było również najpopularniejsze rok wcześniej). Na kolejnych miejscach znalazły się takie imiona jak: *Julia*, *Zofia*, *Maja*, *Hanna*, *Lena*, *Alicja*, *Maria*, *Oliwia*, *Amelia*. Najpopularniejsze imiona dla nowo narodzonych chłopców w 2019 to natomiast *Antoni*, *Jan*, *Jakub*, *Aleksander*, *Szymon*, *Franciszek*, *Filip*, *Mikołaj*, *Wojciech* i *Adam*.

Z kim i dokąd?

TABELA ODPOWIEDZI

	P	F
0 96% Polek ma jedno ze 100 najczęstszych imion.	X	
1 Polacy lubią tradycyjne imiona.		
2 Kultura popularna nigdy nie wpływa na wybór imion w Polsce.		
3 Lista najczęstszych imion Polaków jest taka jak lista najpopularniejszych imion dzieci.		
4 Najczęściej spotykanym imieniem Polek jest <i>Zuzanna</i> .		
5 W 2019 roku najwięcej rodziców wybrało dla swoich synów imię <i>Antoni, Jan</i> oraz <i>Jakub</i> .		
6 <i>Zofia</i> i <i>Maria</i> to imiona częste i wciąż popularne.		
7 <i>Lena</i> należy do częstych i tradycyjnych imion polskich.		

2. Proszę uważnie słuchać tekstu czytanego przez lektora i wykonywać zadanie zgodnie z podanym przykładem.

Uwaga! Tekst zostanie odczytany dwa razy.

[Wyszukaj też w YouTube: *Z kim i dokąd – Imiona częste i imiona popularne*]

Proszę zaznaczyć właściwe odpowiedzi.

Przykład:

2.0. Ten tekst mówi o

- a) imionach na świecie.
- b) **imionach w Polsce.**
- c) imionach osób dorosłych.

2.1. Do imion inspirowanych modą należą

- a) Anna i Adam.
- b) Bogumiła i Wojciech.
- c) Brajan i Jessica.

2.2. 96% Polek i 97% Polaków nosi imię, które

- a) jest jednym z 15 najczęstszych.
- b) jest jednym z 100 najczęstszych.
- c) jest jednym z 10 najczęstszych.

- 2.3.** W XX wieku najczęstszym imieniem Polek było
- Katarzyna.
  - Maria.
  - Anna.
- 2.4.** W roku 2019 imię Zuzanna otrzymało
- 8765 dziewczynek.
  - 8456 dziewczynek.
  - 8763 dziewczynki.
- 2.5.** W roku 2019 najpopularniejszym imieniem dla nowo narodzonych chłopców był
- Antoni.
  - Aleksander.
  - Henryk.

UWAGA! Wymów to dobrze!

W języku polskim wymawiamy dokładnie wszystkie głoski podwójne – jak w imieniu *Anna*. Reguła dotyczy samogłosek (np. *zaatakować*) i spółgłosek (np. *getto*).

- 3.** Proszę starannie wymówić frazy.
Proszę zwrócić szczególną uwagę na wyróżniony fragment:

- Asia to najpopularniejsze zdrobnienie imienia Joanna.*
- Atta jest zagraniczną polonistką.*
- Pasaż Apollo to znane miejsce na kulinarnej mapie Poznania.*
- Emma uczy się języka polskiego już trzy lata.*
- Zaabsorbowana pracą hostessa nie rozpoznała swojej koleżanki Anny.*
- Pani Violetta z Biura Obsługi Studenta mówi, że wysokość stypendium to kwota netto.*
- Polskie głoski świetnie wymawiają tureccy studenci.*
- Ukraińska Odessa jest miastem czczonym w polskiej kulturze literackiej.*
- Domowe zwierzęta – nie tylko ssaki – mają swoje imiona.*
- Niemieccy turyści chętnie spędzają czas w Sudetach.*

WARTO WIEDZIEĆ!

Polskie imiona mają często wiele form nieoficjalnych – np. *Joanna* to nieoficjalnie *Joasia* i *Asia*; *Anna* to *Ania* i *Aneczka*, a *Wojciech* to *Wojtek*, *Wojtuś* czy *Wojciu*. Język polski jest bardzo plastyczny; zdrobnienia pokazują pozytywne emocje (które można nawet stopniować: *Małgorzata* – *Małgosia*, *Gosia*, *Gosieńka*, *Gosiunia*) oraz nieoficjalne (prywatne) relacje. Zdarza się, że niektóre zdrobnienia są zarezerwowane dla najbliższej rodziny i przyjaciół.

Z kim i dokąd?

4. **Słowotwórstwo.** Proszę przeczytać przykłady i na tej podstawie napisać zdrobnięte (nieoficjalne; deminutywne) formy imion.

Przykład:

Katarzyna – Kasja

Barbara – .....

Zofia – .....

Krystyna – .....

Małgorzata – .....

Czesława – .....

Irena – Irenka

Karolina – .....

Bożena – .....

Beata – .....

Paulina – .....

Ewelina – .....

Bogumiła – Bogusia

Marta – .....

Adam – Adaś

Krzysztof – .....

Stanisław – .....

Przemysław – Przemek

Jarosław – .....

Antoni – .....

Piotr – .....

Henryk – .....

Jan – .....

Tomasz – .....

Wojciech – .....

Dariusz – .....

Roman – .....

Władysław – .....

Wiesław – Wiesiu

Czesław – .....

Grzegorz – .....

WARTO WIEDZIEĆ!

Część polskich imion ma formy nieoficjalne, które są formami augmentatywnymi, czyli zgrubiałymi – np. *Jędrzej – Jędras*, *Barbara – Bacha*. W niektórych regionach (np. w Wielkopolsce) formy te są częste i mają neutralny lub pozytywny charakter.

5. Słowotwórstwo. Proszę przeczytać przykłady i na tej podstawie napisać zgrubiałe (nieoficjalne; augmentatywne) formy imion.

Przykład:

Jędrzej – Jędras

Marek – .....

Piotr – .....

Wojciech – .....

Zdzisław – Zdzichu

Krzysztof – .....

Stanisław – .....

Ryszard – .....

Jan – .....

Wiesław – .....

Katarzyna – Kacha

Barbara – .....

Zofia – .....

Krystyna – .....

Agnieszka – .....

Teresa – .....

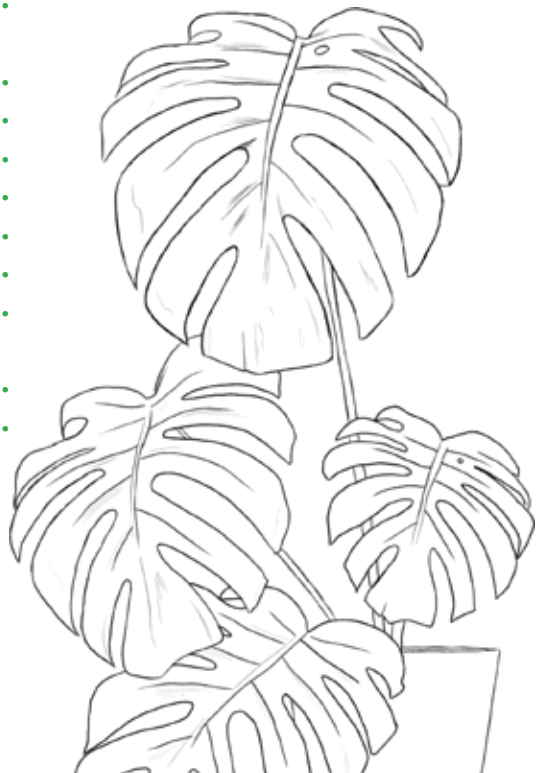
Małgorzata – .....

Czesława – .....

Bogumiła – Bogucha

Marta – .....

Kaja – .....

UWAGA! ZAPAMIĘTAJ!

Polskie imiona odmieniają się przez przypadki. Imiona typu *Bruno, Iwo, Hugo* również się odmieniają, ale z dodatkowym elementem tematycznym **-on** (np. *M. Bruno, D. Brunona, C. Brunonowi, B. Brunona, N. Brunonem, Ms. Brunonie, W. Brunonie*).

Z kim i dokąd?

6. **Fleksja (wołacz).** Proszę przeczytać przykład i zastosować formy oficjalne oraz nieoficjalne.

Przykład:

Karolina / Karolinka – Pani Karolino, Kochana Karolinko

Magdalena / Magda – Pani Magdaleno, Kochana Magdo

Dariusz / Darek – Panie Dariuszu, Kochany Darku

Adam / Adaś – Panie Adamie, Kochany Adasiu

- Katarzyna – .....
- Barbara – .....
- Zofia – .....
- Krystyna – .....
- Małgorzata – .....
- Czesława – .....
- Irena – .....
- Bożena – .....
- Beata – .....
- Paulina – .....
- Ewelina – .....
- Bogumiła – .....
- Marta – .....
- Krzysztof – .....
- Stanisław – .....
- Przemysław – .....
- Jarosław – .....
- Antoni – .....
- Piotr – .....
- Henryk – .....
- Jan – .....
- Tomasz – .....
- Wojciech – .....
- Roman – .....
- Władysław – .....
- Wiesław – .....
- Czesław – .....
- Grzegorz – .....

Z kim i dokąd?

8. Proszę opowiedzieć, jakie są imiona w Pani/Pana najbliższej rodzinie. W wypowiedzi warto użyć słowa/słów z tabeli na końcu lekcji.

(UWAGA: zadanie można wykonać w parach – druga osoba notuje, a później obie osoby przedstawiają rodzinę koleżanki/kolegi reszcie grupy).

MIEJSCE NA NOTATKI

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

STRZAŁ W DYCIE

czyli 10 świetnych, nowych słów na koniec lekcji

- Czczyć** – oddawać cześć religijną, otaczać wielkim szacunkiem
- Dziesięciolecie** – kilkadziesiąt lat, dekady
- Kwota** – określona suma pieniędzy
- Odpowiednik** – coś lub ktoś z bardzo podobnymi właściwościami do obiektu porównania
- Preferencje** – stawianie czegoś lub kogoś wyżej, upodobania
- Relacje** – związki między ludźmi (jedno ze znaczeń!)
- Typowy** – standardowy, często spotykany, powszechny
- Zaabsorbowany** – zainteresowany, pochłonięty czymś
- Zdrobnienie** – nieoficjalna, pieszczotliwa forma imienia; wyraz oznaczający coś mniejszego od obiektu bazowego
- Zróznicowany** – niejednorodny, różniący się